

BIJLAGE: Vinklijst drie-eenheid Velp

Afwegingskader voor participatie provincie in de herontwikkeling van grote erfgoedcomplexen

voldoet

voldoet gedeeltelijk

voldoet niet

Uitgangspunten	voldoet	Toelichting
Afwegingen vanuit erfgoed (retrospectief)		
Passend binnen categorie kloosters, landgoederen/kastelen, militaire complexen, fabrieken?		<i>Twee kloosters en een kerkje, behorend bij de verhaallijn "religieus Brabant" uit het erfgoedkader (2016 – 2020) van de provincie.</i>
Wat is de monumentale status?		<i>De drie complexen van de drie-eenheid Velp zijn elk afzonderlijk aangewezen als rijksmonument.</i> <i>Het Vincentiuskerkje heeft een hoge bouwhistorische en cultuurhistorische waarde vanwege het (nog deels zichtbare) Romaanse muurwerk uit de 11^e/12^e eeuw en de sporen van veel belangrijke fasen uit de geschiedenis van Velp en Grave.</i> <i>Kasteelklooster Bronckhorst heeft cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een geestelijke ontwikkeling en bloei van ordes en congregaties in de 19^e eeuw en is tevens van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van het contemplatieve klooster. Daarnaast is ook de kloostertuin van cultuurhistorische waarde o.a. vanwege de samenhang en gaafheid van de omgeving, waarin ook het Emmausklooster is gelegen.</i> <i>Het Emmausklooster worden als belangrijke cultuurhistorische waarden omschreven het gehele klooster uit de periode 17^e/18^e eeuw, met in het bijzonder de kapel waarbij ook delen van het interieur benoemd zijn, en het pesthuisje in de tuin van het klooster.</i>
Wat is de cultuurhistorische waarde van het erfgoed? Is het complex onlosmakelijk verbonden met de geschiedenis of functioneren van Brabant?		<i>De drie-eenheid als geheel vormt een knooppunt in het verhaal van religieus Brabant met representanten van drie belangrijke periodes in de religieuze geschiedenis: het Vincentiuskerkje als middeleeuwse dorpskerk, een refugieklooster Emmaus uit de 17^e-18^e eeuw in de tijd dat de katholieke godsdienst in delen van Brabant verboden was, en het voormalig Redemptoristinnenklooster uit de 19^e-20^e eeuw, de periode van het Rijke Roomse Leven. Zij vormen een historisch-landschappelijk ensemble waarbinnen de religieuze gebouwen uit drie tijdlagen elkaar ontmoeten. En waar het geheel meer is dan de som der delen.</i>

Past het binnen de focus die we kiezen binnen de verhalen (en wensportefeuille)?		<i>De drie-eenheid vertelt over drie belangrijke periodes in de religieuze geschiedenis van Brabant: de middeleeuwen, de refugieperiode en de periode van het rijke roomse leven. De drie-eenheid is een 'must' binnen de verhaallijn 'religieus Brabant'.</i>
Voegt een participatie van de provincie/de provinciale inbreng iets toe aan wat al beschermd is?		<i>Een belangrijke opgave in de herontwikkeling van de drie-eenheid is het behoud van de essentie van de drie-eenheid. Waarbij de aandacht van de provincie zich vooral zal richten op de meest kwetsbare onderdelen. Voor het kasteelklooster Bronckhorst is de (relatie met) de ommuurde tuin kwetsbaar in het licht van nieuwe functies. Vandaar dat een van de voorwaarden voor de investering van de provincie aan de eigenaar zal zijn het bouwvlak in de tuin te verkleinen. Voor wat betreft het Emmausklooster is het interieur een groot aandachtspunt. Het klooster ademt nog steeds de sfeer van de 17^e/18^e eeuw. Het bijzondere museale karakter van het Emmausklooster, in combinatie met de cultuurhistorische waarde ervan, maakt het Emmausklooster tot een icoon en de drie-eenheid mede tot een 'must' in het religieuze verhaal van Brabant. Tegelijkertijd bemoeilijkt deze iconische waarde het vinden van een geschikte herbestemming. Het initiatief verdient daarom provinciale ondersteuning.</i>
Wat zijn de consequenties voor andere, nog te verwachten initiatieven?		<i>Een participatie in de herontwikkeling van de drie-eenheid maakt dat een groot deel van het verhaal van Brabant te vertellen is op één plek.</i>
Afwegingen vanuit het perspectief		
Bestuursakkoord: toekomstperspectief/er moet markt voor zijn.		<i>Beide kloosters en het kerkje hebben op dit moment huurders die passen binnen de visie van het ontwikkelplan van de drie-eenheid. De uitgevoerde marktonderzoeken laten zien dat er markt is voor de benoemde toekomstige functies: wonen, zorg en recreatie & toerisme.</i>
Is er voldoende draagvlak/energie of kan dit worden gecreëerd?		<i>Het ontwikkelplan voor de drie-eenheid is samen met gemeente, de Kapucijnen en Roelofs & Haase opgesteld. Alle partijen zien het als een gezamenlijke verantwoordelijkheid het ontwikkelplan uit te voeren. Vooral de gemeente heeft de kennis en het netwerk in het gebied om het plan te realiseren.</i>
Past het binnen de Structuurvisie en Verordening ruimte?		<i>In de Verordening ruimte is alleen het Emmausklooster aangeduid als complex van cultuurhistorisch belang. Het beleid is hier gericht op het bieden van mogelijkheden voor behoud, herstel, ontwikkeling van de cultuurhistorische waarden door herontwikkeling. Het Vincentiuskerkje en het kasteelklooster Bronckhorst liggen niet in het buitengebied.</i>

Wat zijn de koppelingen met andere sectoren/opgaven?		<i>De ontwikkeling van de drie-eenheid is in ieder geval op lokale en regionale schaal van betekenis als het gaat om de woonfunctie voor starters en alleenstaanden. De zorgfunctie (preventieve zorg) en de toeristisch-recreatieve functie (lange afstand fiets/wandelroute) kunnen ook op bovenregionale schaal van betekenis zijn.</i>
Is er een koppeling met een gebied/gebiedsagenda?		<i>Het ontwikkelconcept is niet gekoppeld aan de agrofoodsector in NO-Brabant. Het initiatief is wel gekoppeld aan duurzaam wonen en leven (voorwaarden scheppen voor een aantrekkelijk woon- en leefklimaat) en het versterken van de leefbaarheid.</i>
Urgentie		<i>Voor het eerst in 10 eeuwen religieuze geschiedenis, verliest deze plek zijn religieuze functie: de Kapucijnen willen hun klooster vervreemden, het kasteelklooster Bronckhorst is toe aan groot onderhoud. Het gezamenlijke traject heeft geleid tot een ontwikkelplan voor het geheel, dat een duurzame, gedragen basis biedt voor herontwikkeling. Het leidt ertoe dat het geheel meer is dan de som der delen. Dat plan nu loslaten, zou betekenen dat de synergie verloren gaat.</i>
Financiële randvoorwaarden		
Passend binnen beschikbare budgetten		<i>Er wordt aanspraak gemaakt op het investeringskrediet Erfgoedcomplexen. De reservering past binnen het beschikbare budget.</i>
Investering door externe partners minimaal 1/3 van de totale kosten per locatie		<i>In de periode van 10 jaar wordt ca €4,8 miljoen bijgedragen door de stakeholders in de ontwikkeling en duurzame instandhouding van de drie-eenheid. Gemeente, Kapucijnen en Roelofs & Haase nemen gezamenlijk verantwoordelijkheid voor bijna 70% van deze bijdrage.</i>
Risico's niet eenzijdig bij PNB belegd		<i>De gemeente, de Kapucijnen en Roelofs & Haase dragen evenwichtig bij aan de investering de drie-eenheid. De provinciale bijdrage is verbonden aan o.a. voorwaarden m.b.t. financiële en erfgoeddoelstellingen.</i>
Participeert de gemeente / is er een gegarandeerde financiële investering door gemeente?		<i>De gemeente participeert door de kosten te dragen van de aanpassing van de buitenruimte. Daarnaast is de gemeente bereid om op basis van de visie en de ambities uit het ontwikkelplan het bestemmingsplan aan te passen.</i>
Worden de middelen ingezet voor onrendabele top of risico-afdekking? (voor zover het gaat om middelen vanuit het Investeringskrediet Erfgoedcomplexen)		<i>De bijdrage van provincie wordt ingezet als een onrendabele investering voor duurzame instandhouding van de drie-eenheid als geheel. Door deze investering worden de exploitatiemogelijkheden van de eigenaren verbeterd, gericht op een sluitende business case.</i>
Is de investering marktconform rendabel? (voor zover het gaat om middelen vanuit het Ontwikkelbedrijf)		<i>Niet van toepassing.</i>